

MUHARREM AYI VE ÂŞÛRE GÜNÜ

Eûzübillâhimineşşeytanirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillahi Rabbi'l-âlemîne hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi kemâ yenbağî li-celâli vechihi ve li-azîmi sultânih. Hamden lâ âhire likâilihî illâ rıdâh. Ve's-salâtü ve's-selâmu alâ seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ve men tebi'ahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tâhirîn. Emmâ ba'dü:

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Mübarek Cuma gecesindeyiz, yarın Cuma günü. Ertesi gün Cuma namazı kılınan geceye Cuma gecesini derler. Akşam namazının vaktinden başlar; akşam namazı, yatsı namazı, sabah namazı, öğle namazı yani Cuma namazı. Ondan sonra ikindi namazı, ondan sonra biter. Cuma gecesini de yani şu anda başlamış olan gece çok mübarek bir gecedir. Cumanın gündüzü de çok mübarek bir gündüzdür, çok nurludur. Eğer insan bu geceyi, bu gündüzü güzel ibadetle Allah'ın rızasına uygun geçirirse çok hayırlar, sevaplar kazanır.

Ayrıca bir hususu daha hatırlatmam lazımdır. Yarın Muharrem'in dokuzu, öbür gün de Muharrem'in 10'u yani Cumartesi günü Âşûre günüdür.

Âşûre günü bizim dinî değeri olan mübarek kutsal günlerimizden birisidir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz Âşûre günü oruç tutmayı tavsiye etmiştir. "Ramazan'dan sonra hangi ay oruç tutmamı tavsiye edersiniz yâ Resûlallah?" diyen kimselere Âşûre günü orucu tutmasını tavsiye etmiştir. Kendisi Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye hicret etmediği zaman da Âşûre gününe hürmet ve riayet ederdi. Çünkü Âşûre gününün din tarihi bakımından, dinler tarihi bakımından önemi vardır. Hem bizim dinimizde hem bizden önceki Peygamberlerin zamanları bakımından hatıralar ihtiva etmektedir.

Mesela Musa *aleyhisselam* firavundan Âşûre günü halas olmuş, kurtulmuş. Firavun ve ordusu onların bakışları önünde, gözleri göre göre denizde boğulmuştur. Kendilerini kovalayanların zulmünden kurtulmuşlardır. Yakalasalardı, firavun ve ordusu Musa *aley-*

hisselam ve ashabını yakalayabilselerdi hepsini katliam edeceklerdi. Kurtulmuşlardır. Allah gözlerinin önünde o zalimlerin kahrolduğunu, mahvolduğunu göstermiştir.

Hiz. Musa *aleyhisselam* onun için şükür olarak o gün oruç tutmuş. Onun için biz de Allah'ın Hak Peygamberlerinin hepsini seviyoruz, bugüne hürmet ediyoruz. Hatta rivayetlere göre Adem *aleyhisselamın* tevbesi de Âşûre günü kabul olmuş.

Peygamber Efendimiz diyor ki; “Âşûre günü oruç tutun. Çünkü o gün Allah eski insanlara tevbe nasip etmiş, sonraki insanlara da nasip edebilir.”

Madem mübarek bir gündür; bundan sonraki insanlara da onun bereketi gelebilir. Onlar da mağfiret olabilirler, diye buyuruyor.

“Hangi ayda oruç tutayım Ramazandan sonra?” diye soranlara; “Muharrem ayında tut. Çünkü Muharrem ayı Allah'ın mübarek aylarından birisidir ve onun içinde Allah bir peygamberine tevbe nasip etmiştir.” buyuruyor. Bu tevbe Allahuaalem Adem *aleyhisselamın* tevbesidir.

Biliyorsunuz Adem *aleyhisselamı* ve Havva anamızı Allahu Teâlâ hazretleri cennette yarattığı zaman;

فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ
فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ

Fe-külâ min haysü şî'tümâ. "Yiyin, için, cennetteki nimetlerden istifade edin." *Ve lâ takrabâ hâzihi'ş-şecerate fe-tekûnâ mine'z-zâlimîn.*¹ "Yalnız şu nebata, şu bitkiye, şu ağaca yaklaşmayın. Sonra günahkâr olursunuz, zalimlerden olursunuz." buyurmuştur.

Fakat o arada şeytan aleyhillane gelip Adem atamıza demiş ki;

هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَى

*Hel edüllüke alâ şecerati'l-huldi ve mülkin lâ yeblâ.*²

"Yediğin zaman seni sonsuzluğa kavuşturacak, ebediyete erdirecek ve hiç elinden kaçmayacak çok büyük nimetlere nâil kılacak olan bir şeyi sana öğreteyim mi, tavsiye edeyim mi?"

¹ 7/Âraf, 19.

² 20/Tâhâ, 120.

O da heveslenmiş, ebediyyen saadet ehli olmak ve eline hiç yıpranmayacak, elinden kaçmayacak böyle mükemmel fırsat geçecek diye, “Evet.” demiş, [şeytan da;] “Bu ağaçtan ye!” diye tavsiye etmiştir.

O ağaçtan yiyince tabi Allahu Teâlâ hazretleri: “Ben size bu ağaca yaklaşmayın dememiş miydim?” diye Adem atamıza itab etmiştir ve onları yeryüzüne göndermiştir. Adem atamız bir tarafta, Havva anamız bir tarafta yeryüzüne inmiştir. Adem atamız onun üzerine çok üzölmüş. Allah kendisine güzel duygular ilham etmiş de tevbe etmiş. Tevbesi bu Muharrem ayında kabul olmuş deniliyor. Rivayetler içinde bu var. Ama Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* Muharrem orucunu tutmuştur, tavsiye de etmiştir.

Yalnız biz de başka insanlara benzemek yoktur. Müslüman müslümanca yaşar. Başka kavimlere benzemek yoktur. “Yahudilere, hıristiyanlara, mecusilere benzemeyin.” diye Efendimiz’in tavsiyesi vardır. Kılıkta, kıyafette, sakalda, bıyıkta, yemekte, içmekte hatta ibadette onlara benzememek lazımdır. Onun

için Peygamber Efendimiz tavsiye buyurmuş ki;

“Muharrem orucu tutulur. Tamam tutuyoruz, tatalım ama onlara tam benzememek için dokuzunda ve 10’unda tatalım. Ben de önümüzdeki seneye erişirsem dokuzunda tutacağım.” buyurmuş bir hadîs-i şerîfte. Yani dokuzunu geçirmiş demek ki 10’unda söylemiş bu sözü. “Bir dahaki seneye sağ çıkarsam dokuzunda da tutacağım.” buyurmuş.

Ama bizim şimdi önümüzde fırsat vardır. Yarın Muharrem’in dokuzudur, öbür gün 10’udur. Yani benzememek için ya dokuzunda ve 10’unda oruç tutmak lazım, ya da 10’unda ve 11’inde. Yahudilere muhalefet etmiş olmak için, onlardan ayrı olduğumuzu göstermek için ya dokuz ve 10’unda ya da 10 ve 11’inde tutmayı tavsiye etmiştir Efendimiz.

O halde yarın ve öbür gün oruç tutabilirsiniz. Yahut da öbür gün ve Pazar günü oruç tutabilirsiniz, sevap kazanırsınız.

Başka bir hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki:

“Muharrem’de insan bir gün oruç tutarsa.”

Muharrem ayında işte yarın dokuzu öbür günü 10’u. Daha epeyce gün var. Dokuz gün geçmiş ama önümüzde günler var.

“Bir gün oruç tutarsa 30 gün tutmuş gibi sevap yazılır.”

Bu büyük bir mükafattır. Onun için Muharrem ayında oruç tutmaya gayret edelim. Yahudilere, hıristiyanlara benzememeye dikkat edelim.

Ayrıca yine Peygamber Efendimiz’den bir çok sahabi çok çeşitli yollarla rivayetler etmişler ki;

“İnsan Âşûre gününde, Muharrem’in 10’u gününde evine izzet ikram, rızık erzak, yiyecek içecek, giyecek böyle şeyler alırsa bütün sene boyunca Allah onun evine bolluk bereket verir.” diye hadîs-i şerîf var, rivayet var.

Onları demin Galip kardeşimizin kütüphanesindeki kitaplardan topladık okuduk.

Demek ki bir de Cumartesi gününe evimize böyle yiyecek içecek, erzak babından çoluk çocuğun hoşuna gideceği şeyler olarak

çeşitli şeyler çok alalım. Meyva, kuruyemiş, fındık fıstık, üzüm, yiyecek içecek, erzak giyecek çok alalım ki bütün sene bereket olsun.

İnsan Muharrem günü orucu tutarsa mü-kafatı ne olur?

a. Muharrem Günü Oruç Tutmanın Mü-kafatı Nedir?

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“Bir sene evvel geçmiş günahlar affolur.”

İbn Mace'nin bir rivayetinde de var. O da büyük bir hadis alimidir; “Önümüzdeki sene-nin de günahlarını affettirir.”

O bakımdan yani Cumartesi günü oruçlu olmaya dikkat etmenizi tavsiye ediyorum.

Şimdi Yakub Bey kardeşimizin kura ile açtığı sayfadan aşağıdan okumaya başlıyorum.

إِذَا خَرَجَ الْعَبْدُ فِي حَاجَةٍ أَهْلِهِ، كَتَبَ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ
بِكُلِّ خُطْوَةٍ دَرَجَةً. فَإِذَا فَرَغَ مِنْ حَاجَتِهِمْ غُفِرَ لَهُ.
الدَّيْلَمِيُّ عَنْ جَابِرٍ.

*İzâ harace'l-abdu fî hâceti ehlihî kete-
ballahu teâlâ lehû bi-küllü hatvetin derace-
ten fe-izâ ferağa min hâcetihim ğufira lehû.*

Bu hadîs-i şerîfi Câbir b. Abdillâh *radı-
yallahu anh'*ten Deylemi rivayet etmiş.

“Kul ailesinin, hanımının, çoluk çocuğu-
nun ihtiyacını görmek için evinden çıkarsa.”

Çalışayım da şunlara bir şeyler kazana-
yım da yani muhtaç olmasınlar ihtiyaçlarını
göreyim diye evden çıkarsa.

“Allah onun her adımı için bir derece
onu yükseltir. İşi tamamlarsa, ailesinin işini
görürse bitirirse. O zaman Allah onu mağfîret
eder.”

Yani her adımına bir derece veriyor veri-
yor, işi tamamladığı zamanda afv ü mağfîret
ediyor.

Onun için İslâm'da meşru yollarla, helal
yollarla, haram olmayan şekillerle ailesinin
kazancını temin etmek için çalışmak çok se-
vaptır. Bunun çok kıymeti vardır. Ama bili-
yorsunuz kazanç yolları çoktur. Bunların helal
olanını seçmek lazım.

Mesela en sevaplı kazanç yolu cihattır. En çok cihada koşturması lazım müslümanın. Cihat olmadığı zaman ticaret sevaplıdır. Ticaret yapabilir ama ticaretin şartları vardır. Mesela yalan yere yemin etmeyecek, malını haksız yere methetmeyecek, müşteriye aldatmayacak. Mesela tartıda ölçüde eksiklik yapmayacak, dürüst davranacak. O zaman ticaretin hayrı ve bereketi çok olur. Bazen helal olan bir ticaret yemin, yalan yere yeminden dolayı kazanç haramlaşır. Onun için hilafi hakikat söz söylememeye, yalan söylememeye dikkat etmek lazım.

Ayrıca bir de satılması yasak olan maddeler vardır. İçkiler mesela. İçkinin satılması, nakledilmesi, imal edilmesi yasaktır. Yenilmesi, içilmesi, sunulması yasaktır. Her şeyi yasaktır. Onun için öyle haram şeyleri yapmamak lazım.

Bir de haram vakitler vardır. Mesela bir insanın ticareti helal malzemeyle helal. Fakat Cuma günü dükkanı açacağım diye camiye gitmezse, o zaman helal kazancı, normal kazancı, tabii olan kazancı harama döner. Çünkü Allahu Teâlâ hazretleri;

إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ
اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ

*İzâ nûdiye li's-salâti min yevmi'l-cumuati fes'av ilâ zikrillahi ve zeru'l-bey'a.*³
“Alışverişi bırakın, camiye gelin.” buşurmuş-
tur.

“Efendim, ben kendim camiye gidiyorum
da işçiler çalışıyor.” demek de doğru değildir.
Çünkü işçiler de müslümandır, onların da
Cuma namazına gitmesini sağlamaya çalışmak
uygun olur.

Demek ki kazanç kazanmak için çabala-
mak iyidir. Peygamber Efendimiz'in en met-
hettiği kazanç insanın elinin emeğidir.
Binâenaleyh sanat ile veyahut zahmet çeke-
rek, bedenen çalışarak, işçilik yaparak kaza-
nılan para helaldir, bereketlidir. Allahu Teâlâ
hazretleri onun sevabını çok verir.

Bir de yaptığımız çalışmalar İslâm'a ve
müslümanlara faydalıysa, tabi o çalışmaları
tercih etmeli, zararlıysa onları yapmamaya
gayret etmelidir. Mesela harp zamanında

³ 62/Cuma, 9.

düşmanı kuvvetlendirecek malzemeyi düşmana satmamak filan gibi ticaretin incelikleri vardır.

Demek ki insanın ailesi için çalışmasında, ticaret yapmasında sevap vardır. Hatta iyi bir tüccar, dürüst bir tüccar Arş-ı Âlâ'nın gölgesinde gölgelendirilecektir. Çok yüksek mertebelere çıkacaktır, diye müjdeliler var.

Demek ki böylece haramına helaline dikkat ederek kazanma yolunda çalışabiliriz. Bu güzel bir şeydir; çalışmak ve elinin emeğiyle yemek, kendisi de yemek başkasına da yedirmek içirmek güzel bir şeydir. Ama haramdan korunmaya çok dikkat etmeliyiz. Çünkü bir lokma haramdan insanda haram bir et hasıl olur. Haram etin de mutlaka cehennemde yanarak temizlenmesi mümkün olur. Başka türlü temizlenmez. Yani mutlaka cehenneme gider. Onun için haramdan kaçınmaya çok dikkat etmek gerekiyor.

Birincisi, ailesinin işini gücünü görmek için adım attığı her adıma derece veriliyor. İşini gördüğü zamanda afv ü mağfiret olunuyor.

Eve getirilen rızıklarında mükafatı bire 700'dür. Yani bir ekmek aldı mı 700 ekmek almış gibi sevap alır insan. Bir kilo et aldı mı 700 kilo et almış gibi sevap alır. Ne bileyim bir kron harcadı mı 700 kron harcamış gibi sevap alır. Eve böyle harcama yapmaktan kaçınmamalı. Çoluk çocuğun gözü dışarda olmamalı. Aç açık muhtaç olmamalı.

b. Kur'an'ı Hatmetmenin Kıymeti

Buradaki hadîs-i şerîflerden bugün okuyacağımız ikinci hadîs-i şerîf.

إِذَا خَتَمَ الْعَبْدُ الْقُرْآنَ صَلَّى عَلَيْهِ عِنْدَ خْتَمِهِ سِتُّونَ
أَلْفَ مَلَكٍ. الدَّيْلَمِيُّ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ
عَنْ جَدِّهِ.

*İzâ hateme'l-abdu'l-kur'âne sallâ aleyhi
inde hatmihî sittûne elfe melekin.*

“Bir insan Kur'ân-ı Kerîm'i okuyup tamamlayıp, hatmedip bitirdiği zaman ona 60 bin melek hatmi esnasında salât u selam eder, yani dua eder.”

Meleklerin salât u selamı dua demektir. Meleklerin duasını da Allah kabul eder. Çünkü

onlar günahsız mübarek varlıklardır. Altmış bin melek dua eder diye bildiriliyor.

Burada tabi Kur'an okumaya teşvik vardır, hatim indirmeye teşvik vardır. Hatim indirdiği zaman büyük mükafat alınıyor demektir.

Bu akşam kurada bunun bizim karşımıza çıkmasını da [bize bir ikazdır diye düşünmemiz lazım.]

Birinci hadisin çıkmasını düşünelim. Demek ki Allahu Teâlâ hazretleri bizim ailemizin helal yoldan geçinmesi için çalışmamızı seviyor. Bunda derece var, fayda var. Bu bir müjde gibi oluyor. İkincisi hepimizin Kur'an'a sımsıkı sarılması lazım. Kur'an öğrenmesi lazım. Kur'an bilmiyorsak, bak buraya tahta konulmuş, silgi konulmuş. Böyle bir oda verilmiş size. Bu oda küçüktür, yetmez. Sonra sırf erkeklere mahsus olunca yarım olur. Hanımlar gelmek isteseydi burada hanımlara yer olmadığı için bu köy odası yarım bir odadır, tamam bir oda değildir. Hanımlara ilim, irfan, ibadet, taat imkanını hazırlamak sizin vazifenizdir. Hatta gelmek istemiyorlarsa

bile, onları bile gelmeye siz teşvik etmelisiniz. Aksine siz teşvik etmelisiniz.

Ben inşaallah gezdiğim yerlerden aklıma yazıyorum; “Yâ Rabbi sen bana bir cami yapmak nasip et.” diye Allah’a da dua ediyorum. Yolda giderken gördüm, Glûben’i [Globen] çok beğendim. İnşaallah ona şöyle kız alır gibi alıcı gözle baktım. İnşaallah öyle bir cami yapacağım, yanına da füze gibi bir minare yapacağım. Yakışır onun yanına böyle sivri uçlu bir minare. İnşaallah birkaç katlı olacak. İçini gezmedim daha, oradan kenardan görünüyor katları filan.

Ama benim yapacağım camide neler olacak?

Mutlaka güzel bir kadınlar kısmı olacak. Böyle sizin köy odası gibi yarım olmayacak. Burası yarım. Şimdi eğri otursak da doğru konuşmamız lazım. Bu oda yarımdır çünkü kadınlar kısmı yok. Sonra benim camimde bir de çocuklar kısmı olacak. Tabanını, tavanını, duvarlarını lastik yapacağım. Hoplasınlar zıplasınlar, nereye çarpsalar hiçbir yeri kanamaz, acımaz. Orada rahat etsinler.

Benin camide maaşlı bir imam olacak, müezzin olacak, bir de çocuk bakıcısı olacak. Mürebbiye olacak, çocukların başında duracak. Çocukları meşgul ederken annesi gelsin teravhini kılsın, vaazını dinlesin filan diye çok tedbirler alacağım, inşallah göreceksiniz. İnşallah ben de yaparım, siz de öyle görürsünüz.

Çoluk çocuk Kur'an'ı bilmeyenler Kur'an okumaya başlamalı. Bilmiyorsunuz mesela.

“Kur'an'ı okuyamıyorum hocam. Kur'an okumasını öğrenemedim. İşte fırsat olmadı, işçi olarak buralara geldik.” filan.

Tamam, şimdiye kadarkini sildik, ama bundan sonra ceza yazarız. Bir dahaki gelişimizde eğer içinizde Kur'ân-ı Kerîm okumasını bilmeyen kalmış olursa o zamana, o zaman şiddetli dehşetli, müthiş cezalar yazarız. Onun için burada bak kağıt var, kalem var, tahta var, yazı var.

Elif, Be, Te, Se, Cim... Cim karnında bir nokta, deyince hangisi olduğunu bileceksiniz. Ayn ağzı açık, bileceksiniz. Bütün harfleri böyle öğretmişlerdi bize. Elif uzun boylu, Be beli bükük, Cim karnında bir nokta. Aynın

ağzı açık, Fe kuzu başlı, Kaf koyun başlı, Kef deve gibi, Lam orak gibi. Mim omak gibi, Nun anak gibi... Bunları böyle şakayla karışık ğreneceksiniz. İsvেe'yi öğrendiğiniz gibi Kur'ân-ı Kerîm'i ğreneceksiniz.

Kur'ân-ı Kerîm'in bir harfini okursa bile insan sevap alır. Hatta okumasını bilmesi sevgiyle; "řu Allah'ın kelamı. şunu bir öğrenseydim, okusaydım ne iyi olurdu." filan diye yüzüne baksa bile sevap alır. Kur'ân-ı Kerîm'in yüzüne bakmak bile sevaptır. Her harfini okumak sevaptır. Hızlı okumak daha çok sevaptır. Manasını bilip uygulamak en sevaptır. Başkasına öğretmek de daha sevaplıdır.

En sevaplı iř [nedir], insanların en hayırlısı kimdir?

şimdi biz bunu aramızda kura çeksin diye en yaşlı kim dedik?

En hayırlımız inşallah yaşlıdır, ak saçlıdır filan diye Yakup beye verdik, o çekti.

şimdi insanların en hayırlısı kimdir?

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ

Hayruküm men te'alleme'l-kur'âne ve allemehû.

“Kur'an'ı öğrenen ve öğretendir.”

Hepimizin Kur'an öğrenmesi, öğretmesi lazım. Babalarımız bilir, anneannelerimiz, babaannelerimiz bilir. Onların öğretmesi lazım. Kur'an öğrenmeliyiz, ezberlemeliyiz. Ezberimizde olan sûreleri arttırmalıyız. Hatim indirmeliyiz. Aslında tabi manasını bilip de böyle sık sık hatim indirirsek onun sevabı çok oluyor, 60 bin melek dua ediyor.

Sonra başka hadîs-i şerîf vardır;

عِنْدَ كُلِّ خَتْمَةٍ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ. كَرَّ عَنْ أَنَسٍ.

İnde külli hatmetin da'vetün müstecâbetün.

“Her hatim indirildiği zaman Allah ‘Haydi kulum iste. İstedüğün duayı kabul edeceğim.’ diye duasını kabul edeceğini” Peygamber Efendimiz bildiriyor. Dualar müstecab olur, diye bildiriyor.

Onun için hatim indirip asıl büyük işleri, ihtiyaçları varsa el açıp dua etmeli insan. Büyük ihtiyaçları için hatim indirince dua etmeli. Hatim indirmeye gayret etmeli.

Kur'ân-ı Kerîm Allah'ın sağlam ipidir. Sağlam ipine sarılan uçurumdan, kuyudan çıkar kurtulur. İpine sarılmayan kuyunun zifiri karanlığında kalır, hayatı tehlikeye düşer. Allah'ın ipine sımsıkı sarılın. Kur'ân-ı Kerîm özel olarak şefaathakkı olan bir varlıktır. Kur'ân-ı Kerîm'in şefaathakkı vardır. Kur'ân-ı Kerîm kendisini okuyan, kendisine hürmet edene şefaathak edecek. “Yâ Rabbi bu beni okudu. Bu beni sevdi. Sen buna şefaathak eyle yâ Rabbi.” diye Kur'ân-ı Kerîm Allah'ın huzurunda konuşacak ve okuyana şefaathak isteyecek.

Ondan sonra Allah şefaathak edince, “Yâ Rabbi arttır ikramını!” diye tekrar ısrar edecek. “Arttır ikramını yâ Rabbi!” diye tekrar tekrar ısrar edecek. Hadîs-i şerîfler vardır bu hususta. Kur'ân-ı Kerîm'i böyle [normal] bir kitap gibi sanmayın. Yarın hakkınızda şefaathak edecek. Tabi Kur'ân-ı Kerîm'in şefaathak etmesi kadar davacı olması da vardır. “Yâ Rabbi, bu

herif beni hiç açmadı, hiç okumadı. Hiç yüzüme bakmadı, hiç beni öğrenmedi. Ben bundan davacıyım. Yâ Rabbi bu beni çiğnedi. Beni ayakları altına aldı. Benim ahkamıma aykırı hareket etti.” diye davacı da olabilir.

Peygamber Efendimiz bildiriyor ki; Adamın birisi kabre girdiği zaman çok korkacakmış. “Eyvah burası yapayanlız, daracık, toprağın altında.” filan diye ürkecekmiş. İçine bir ürperti, ürküntü gelecekmiş. Fakat o sırada bakacakmış, çok sevimli güleç yüzlü nurlu bir insan görecekmış orada. O zaman, “İyi, mübarek, sevimli böyle hoş bir insan gördüm” diye sevinecekmiş. Diyecekmiş ki;

“Ya mübarek sen kimsin? Ben seni çok sevdim. Yüzün güleç, nurlu, tatlı, sevimli bir şeysin sen. Ben seni çok sevdim. Burada yalnızlıktan ürkmüşken seni görünce hoşuma gitti bu. Sen kimsin?” diyecekmiş.

O diyecekmiş ki;

“Ben senin dünyadayken okuduğun Tebâreke sûresiyim. Allah bana bu şekli verdi. Sana yoldaş olarak gönderdi.”

Tabi Tebâreke'nin sevabı görünmez bir ışın şeklinde gelse yanında dursa ölü anlamayacak. Allah anlasın diye ona insan gibi bir şekil veriyor, konuşma kabiliyeti veriyor.

Allahu Teâlâ hazretleri her şeye kadir. Yani her şeyi yapabildiği için Allah Tebâreke sûresinin sevabını da öyle onun yanına onun hoşuna gideceği şekilde göndermesi gayet anlaşılıyor. Her şeye kadir olduğundan hiç anlaşılmayacak bir tarafı yok bu işin.

Biliyorsunuz Yasin sûresinde geçiyor;

وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ...

*Ve teşhedü ercülühüm bimâ kânû yeksibûn.*⁴

Ne diyor, o âyet-i kerîmede ne deniliyor?

“Elleri ayakları insanın aleyhinde şahitlik edecek.”

Nasıldı baş tarafı, hatırlayın.

...الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ

el-Yevme nahtimü alâ efvâhihim ve tükellimünâ eydîhim...

⁴ 36/Yasin, 65.

Birisi varmış hafızlardan, [sayfayı] aşağıdan yukarıya okuyabiliyormuş. Ezbere biliyoruzda başından okumayınca bazen hatırlamıyoruz.

el-Yevme. “Bugün, yani o günde kıyamette.” *el-Yevme nahtimü alâ efvâhihim.* “Bu günahkar kulların ağızlarını mühürleyeceğiz.”

Mühürlemek ne demek?

Belediyenin dükkanı kapattığı gibi mühürlemek. Ağız çalışmayacak. Dükkan kapandı mühürlendi. Belediye mühür bastımı kırmızı, açılmaz. Alışveriş yok.

el-Yevme. “Bugün.” *Nahtimü alâ efvâhihim.* “Bu zalim kulların, bu günahkar kulların ağızlarını mühürleyeceğiz. Mühürleriz.”

Ve tükellimünâ eydîhim ve teşhedü ercülühüm.

Ağızları kapanınca nasıl konuşacak bu adam?

Konuşamaz gibi geliyor bize ama;

Ve tükellimünâ. “Konuşacak, bize söyleyecek.” *Eydîhim.* “Elleri.” *Ve teşhedü ercülühüm bimâ kânû yeksibûn.* “Dünyada işledik-

leri şeyleri, ağızlarını kapattıracağız, mühürleyeceğiz elleri ayakları bize söyleyecek.”

İnsanın şu elleri, şu ayakları iyi şeyler yapmışsa iyi şeylere şahitlik edecek, kötü şeyler yapmışsa kötü şeylere şahitlik edecek.

Mesela bu el diyecek ki; “Ya Rabbi zekat verdi benimle. Ben şahidim, zekatı benimle verdi.” Bu ayak diyecek ki mesela; “Ya Rabbi ben şahidim hacca gitti. Sa’y etti, tavaf etti. Arafat’a çıktı, vakfeye durdu.” Veyahut günahkar insana, mesela hırsızsa diyecek ki; “Ya Rabbi! Beni uzattı kasadan parayı çaldırttı. Çekmeceyi çektirtti parayı çaldırttı.” Ayak diyecek ki; “Evet ya Rabbi, meyhaneye benimle gitti. Tıpış tıpış gitti.” Şahitlik edecek. Ağzı kapanıyor, mühürleniyor eller ayaklar konuşuyor.

Bunu niye anlatıyoruz?

Bu el bu ayak bugün konuşmuyor. Konuşmaz. Dil konuşuyor. Konuşma kabiliyeti dile verilmiş. Konuşma usulü nasıl olacaksa dilde, dudaklarda, ağızda. Ama yarın bunlar konuşacak. Konuşturacak Allah.

Hatta günahkar insan diyecek ki âzâsına;

لَمْ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ

شَيْءٍ

Lime şehittüm aleynâ. “Ey âzâlarımız. Niye bizim aleyhimize böyle şahitlik ettiniz?” *Kâlû.* “Onlarda diyecekler ki.” *Entekanallahüllezî entaka külle şeyin.*⁵ “Her şeyi konuş-turmaya kudreti olan Allah bizi konuştu.”

Mümkün mü konuşmamak? Ne yapalım! Darılma, gücenme Allah konuştu. Ondan konuştuk diyecekler.

Demek ki *entaka külle şeyin.* Her şeyi konuşurabiliyor Allah. *Ellezi antaka külle şeyin.* “Her şeyi konuş-turmaya kadir Allah.”

Şu duvar şahit olacak. “Ya Rabbi! Aşûre’den iki gün önce Es’ad Hoca geldi. Karşısına da mahalleden filanca falanca falanca... geldiler. Karşıya da video kamerayı kur-dular. [Hadis kitabının] cildinin sayfasını da Yakub efendi açtı hadis okudular.” [diye] bu perde şahitlik edecek, bu tavan şahitlik edecek, bu halı şahitlik edecek.

Neden?

⁵ 41/Fussilet, 21.

Allah her şeyi konuşurmaya kâdir. Sevap işlenen yerlerdeki eşyalar iyi şeye şahitlik edecek, günah işlenen yerdeki eşyalar kötü şeye şahitlik edecek. Mesela ağacın altında adam, adam öldürdü, kesti. Ağaç diyecek ki; “Benim altımda bu adamı yakaladı, yatırdı kesti.” Şahitlik edecek.

Allahu Teâlâ hazretleri böyle konuşuracak: Taşlar, duvarlar, ağaçlar, mekanlar, âzâlar konuşacak.

Başka ne var şahit?

Melekler konuşacak.

Melekeyni şâhideyni âdileyni. “Haksız söz söylemeyen, yanlış söz söylemeyen hafaza melekleri konuşacak.”

Başka neler konuşacak?

Allah’ın şahit kıldığı bütün öteki varlıklar konuşacak.

Tabi ve kefâ billâhi şehîdâ. Allah şahit olarak yettiği halde. Allah’ın görmesi yeter yahu! Allah görüyor. Allah her yerde hâzır ve nâzır. Allah her şeyi görüyor. Allah şahit olarak yettiği halde bunların hepsini şahit yapacak Allah.

Onun için Kur'ân-ı Kerîm de insana şefa-
atçi olacak, şahit olacak konuşacak. Bu ko-
nuşmanın nasıl olacağını çeşitli misallerle
anlatmak için bu sözleri söyledik.

Kur'ân-ı Kerîm'i sevin. Çocuklarınızı
Kur'ân-ı Kerîm'in sevgisiyle yetiştirin. Çocuk-
larınızı Kur'an'ı bilen insanlar olarak yetiştiri-
rin.

“Ben yapamadım ama, işte benim zama-
nımda Kur'ân-ı Kerîm yasaktı. Askerler okut-
madı. Kaymakamlık takip etti, jandarmalar
hocayı yakaladı götürdü.” diyorlar eski şahıs-
lar. “Bizim zamanımızda yasaktı bu, okuya-
madık.” diyorlar.

Tamam, şimdi okuyamamış olan babala-
rın çocuklarının şimdi okuma imkanı var okut-
sunlar.

“Efendim, geçim telaşından, çalışmadan
dolayı ben çocuğumu okutmaya imkan bula-
mıyorum hem de kendim okutacak durumda
değilim.”

O zaman hoca tutacaksın, hoca çocuğunu
yetiştirecek. Paraya kıyacaksın, paranın ce-
binde biriken az olacak. Hocayı bulacaksın,

çocuğa Kur'ân-ı Kerîm'i öğreteceksin. Hem de sevdirecek öğreteceksin: Hediye alarak, mükafat vererek, taltif ederek. Ağzını tatlandırarak, sırtını okşayarak başını okşayarak, hediye alarak; "Şunu şöyle yaparsan oyuncak alacağım, bisiklet alacağım." filan diyerek Kur'ân-ı Kerîm'i sevdireceksin. "Bir sayfasını ezberlersen sana şu kadar vereceğim. Bir cüz ezberlersen şu kadar olacak." diye teşvik koyacaksınız.

Ben şimdi bizim torunlara, torunlara değil bütün aileme, yani herkes dahil söz verdim; kim Kur'ân-ı Kerîm'i ezberlese ona bir araba alacağım. Söz verdim. Allah'ın izniyle alacağım.

Şimdi torunlardan bir tanesi çalışıyor, her cüzün 8. sayfasına geldi. En önde o gidiyor, 9'a geçti yani 9. sayfaya. Yani 10 sayfa olursa her cüzün yarısını ezberlemiş olacak. Bir taraftan liseye gidiyor, bir taraftan da akşamları sabahları çalışıp ezberliyor.

"Ne alacaksın dede?" dedi.

"BMW alacağım." dedim.

"Ne marka?" dedi.

“Yeni model.” dedim.

Markasını soruyor, modelini soruyor. Şimdi onun aşkına çalışacak. Yani şakayla Kur’ân-ı Kerîm’i sevdireceksiniz. Çocuk Kur’ân-ı Kerîm’i sevecek, çocuk Resûlullah’ı sevecek. Bir Kur’an’ı sevdireceksiniz bir de Resûlullah’ı sevdireceksiniz. Bu çok önemli.

c. Bir Günahı İşlemeye Yemin Edince Ne Yapılmalıdır?

Üçüncü hadîs-i şerîf.

إِذَا حَلَفْتَ عَلَى مَعْصِيَةٍ، فَدَعَهَا وَاقْذِفْ ضَعَائِنَ
الْجَاهِلِيَّةِ تَحْتَ قَدَمِكَ، وَإِيَّاكَ وَشُرْبَ الْخَمْرِ، فَإِنَّ
اللَّهَ لَمْ يُقَدِّسْ شَارِبَهَا. ك عَنْ ثَوْبَانَ.

*İzâ halefte alâ ma’siyetin fe-da’hâ vak-
zif dağâine’l-câhiliyyeti tahte kademike ve
iyyâke ve şürbe’l-hamri fe-innallahe lem
yukaddis şâribehâ.*

Bu hadîs-i şerîf Sevban *radiyallahu
anh’* ten.

Efendimiz birkaç tavsiyeyi peş peşe bu
kısa hadîs-i şerîfte tavsiye buyurmuşlar, can
kulağıyla dinleyelim.

Ne buyuruyor?

İzâ halefte alâ ma'siyetin fe-da'hâ. “Bir günahı işlemeye yemin ettiysen bırak onu.”

Bizim halk merttir, yiğittir, kahramandır, sözünde durmaya alışmıştır. Sözünden dönmek namertlik sayılır filan. Adam;

“Söz verdim!” diyor.

Ha, söz verdiysen, yemin ettiysen yalan yere ondan dönmek lazım.

Fe-da'hâ. “Bırak onu.”

E ne olacak? Yemin etmiştim?

Yeminin kefarecini ödersin ama tutmazsın.

Peygamber Efendimiz, “Eğer günaha yemin ettiysen onu terk et, bırak.” diyor.

“Efendim, Fenerbahçe Beşiktaş'ı yenerse vallahi de billahi de.” İşte ne bileyim mesela, “Halkın ortasında soyunacağım, veyahut bir kadeh içki içeceğim.” Veya, ne bileyim, “Domuz eti yiyeceğim.”

Günaha yemin etti, yani yapacağı şey günah. Onu yapmayacak. Ama yemin ettiği

için de yeminin cezası olan yemin kefarecini ödeyecek. Ama bırakacak, yapmayacak.

“Söz verdim artık ne yapayım, erkeklik öldü mü? Yiğitliğe gölge düşürmem ben!” deyip günahı işlemeyecek.

Bu önemli bir nokta. Bazıları bunu “yemin ettim” diye yapmaya kalkıyor.

Bizim evvelki senelerde seçim vaktinde sakallı mübarek bir hacı amca, baktık kötü bir partiye oy veriyor. Müslümanların oy vermediği çok kötü bir parti, en kötü partiye. En kötü partiye oy veriyor, dedik ki;

“Ya amca senin sakalın filan var. Hem günah! Çünkü getireceğin adamlar Allah’a bile inanmıyor. Yani azılı insanlara oy veriyorsun sen!”

“Ne yapayım, torunum yemin ettirdi.” diyor.

Muzır bir torunu varmış demek ki. Dede-sini tongaya düşürmüş, kafese koymuş onu, ondan sonra yemin ettirmiş.

Yemin etse de yanlış iş yapmayacak.

Yanlış işe yemin eden bir insanın ne yapması gerekiyor?

Yanlışlığı bırakması gerekiyor. Efendimiz burada onu emrediyor. Ama yemin etmişse yeminin cezasını da ödeyecek. Cezayı ödeyecek ama yapmayacak yanlış işi.

Bu, bir.

Vakzif dağâine'l-câhiliyyeti tahte kademike. “Cahiliyyet heveslerini, zevklerini, keyiflerini bir kenara at.”

Cahiliyyet keyifleri nelerdir, ne yaparlarmış?

Saz çalarlarmış adamlar, kadın oynatırlarmış. Daha başka bir şeyler yaparlarmış. İçki âlemleri olurmuş filan. Böyle cahiliyyet âdetlerini, keyiflerini, zevklerini ayaklarının altına al. Yere at. “Yere çal” diyoruz ya biz. Çal yere! Bırak! At gitsin!

Biliyorsunuz cahiliyye İslam’dan önceki devirdir. Arapların cahiliyye devri çok korkunç. Kız çocuklarını gömerlerdi canlı canlı. Çok fena! Kız çocuğu doğdu mu yüzleri simsiyah olurmuş, utanırlarmış.

Ne çocuğun oldu?

Kız.

“Eyvah!”

İnsanlardan kaçarmış. Yüzünü göstermezmiş.

Ne olacak ya? Senin anan kız değil miydi? Senin karın sana lazım değil mi? Kız değil mi o? Ne diye kız çocuğundan bu kadar gocunuyorsun?

Çok ayıp gibi gelirmiş onlara kız çocuğu olması. Erkek çocuk oldu mu koltukları kabarırmış, göğüsleri kabarırmış, böbürlenirmiş. Ne kadar erkek çocuğu çok olduysa o kadar benim kavmim, kabilem kalabalıklaştı diye sevinirlermiş. Kız çocuğu olursa yüzleri buruşurmuş, simsiyah olurmuş. Bir de kızı götürüp gömerlermiş. Diri diri toprağa gömerlermiş yani öldürürlermiş. Düşünün ne kadar korkunç bir şey!

Böyle toprağa gömülen, diri diri toprağa gömülen kız çocuğuna ne deniliyor?

Mev'ûde.

وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ سُئِلَتْ (١) بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ (٢)

*Ve ize'l mev'ûdetu suilet bi-eyyi zenbin kutilet.*⁶

⁶ 81/Tekvir, 8-9

Kıyamet gününde Allah böyle kızlarını diri diri gömenleri ne yapacak?

“Bu kız çocuğunu niye gömdün? Ne günahcığı vardı bu zavallı masumun?” diye sorguya çekecek, cezasını verecek tabi biliyorsunuz.

Cahiliye kötü bir şey. Her insanın cahiliyet çağı vardır. İslam’dan önceki çağı cahiliye çağıdır. Bir insan tevbekâr olmadan önce esrar kullanmıştır, kumar oynamıştır, adam dövmüştür, yol kesmiştir, bilmem nedir filan. O eski devirdi. Şimdi müslüman oldu.

Müslümanlığının şartını yerine getirecek, cahiliyet âdetlerini bırakacak.

Ben Amerika’ya gitmiştim. Seyahat ediyorduk, dedik ki, Cuma günü yolumuzun üstünde nerede Cuma namazı kılarız. Cleveland diye bir kasabadan geçiyordu yolumuz. Orada müslüman var mı, cami var mı filan diye araştırdık Detroit’ten [gitmeden önce]. Cleveland’de bir cami varmış. Adresini aldık, camiye gittik. Köşe başında üç katlı bir villa. Taştan yapılmış şahane bir villa. Villa değil. Villa denmez ona, üç katlı muhteşem bir şey. Malikane. Kocaman bir şey, mescit yapmışlar.

O mescitte Cuma namazına girdik. Bizi görünce baktılar sakallıyız hocayız. “Hadi hutbeyi sen oku.” dediler. Hutbeyi okuduk, namazı kıldırдық. Arkasından bir ziyafet çektiler. Kocaman salona uzun sofraları yaydılar. Harıl harıl koşturdular, hizmet ettiler, bize ziyafet çektiler. Hiç tanımadığımız insanlar. Müslüman değil mi? Zenciler filan. Müslüman.

Müslümanlar kardeş değil mi?

Orada kardeşlik yaptılar, bize yemek yedirdiler.

Bir tanesi var ihtiyar. Omuzu böyle hafif [eğilmiş] ama iri. Ceketini filan sarkıyor. İri, yani ceketini bana palto olur. Yani böyle iri adam. O böyle giriyor çıkıyor. Bardak lazım, eksik fırt koşuyor. Kaşık lazım, koşuyor filan. Dışarı çıktığı zaman dediler ki;

“Bu adam kim hocam biliyor musun?” dediler.

Sizin aranızda ilk defa geldim, nerden bileyim ben?

Bu, bu Cleveland’ın mafya çetesinin reisiydi, şimdi müslüman oldu, dediler. Öyle sevindim, öyle memnun oldum ki, nasıl hiz-

mete koşuyor! Nasıl hizmete koşuyor böyle, ihtiyar halbuki. İhtiyarlamış, sizden filan yaşlı, 70'e merdiven dayamış belli. Çökmüş. Omuzu filan böyle biraz [çökmüş]. Böyle bizim Yavuz Zırhlısı gibi yani ama, bir zamanlar neymiş ama şimdi biraz yan yatmış böyle fakat hizmete koşturuyor.

Cahiliyye devri olabilir.

Allah affetsin kusurlarımızı.

Belki şu ana kadarki ömrümüz cahiliye olabilir. İnşaallah yarın Cuma. Yarından itibaren güzel bir gün olsun. Bundan sonra hep Allah'ın rızasına uygun iş yapalım. Allah eski günahları affeder. Ama cahiliyenin zevklerini, âdetlerini, kötülüklerini bırakması lazım insanın. Allah'ın emrini tutan halis muhlis bir insan olmaya çalışması lazım.

Demek ki efendimiz diyor ki; "Yalan yere yemin ettin mi yemini bir kenara koy, yemini yapma." Çünkü günaha yemin etti. Günaha yemin edince günahı yapma. Ama kefareti verecek. Cahiliye zevklerini bir kenara koy. Ayaklar altına al, yere çal.

Tahte kademike. "Ayaklar altına at."

Yani çiğne onları, “Yapmıyorum bundan sonra!” de.

Ve iyyâke ve şürbe'l-hamri. “Sakın hâ içki içme!”

Muhatabına bir de bunu şey yapıyor.

Fe-innallahe lem yukaddis şâribehâ.
“Çünkü içki içeni Allah takdis eylemez.”

Takdis eylemek ne demek?

Yani temizlemez. Kirli kalır, âhirette cezasını bulur. Yani durumu fena olur, temize çıkarmaz demek.

O devirde içki içerlerdi. Araplar'ın arasına kimler yaymışsa içki içme âdetini yaymıştı, cahiliye devrinde Arabistan'da çok içki içilirdi. Tulumlara koyarlardı içkiyi. İçkiyi kendileri de yaparlardı. Hurmayı ekşitirlerdi, fışırdatırlardı hurmadan içki yaparlardı. Daha başka içkiler yaparlardı. Üzüm de vardı, Medine'nin filan üzümleri halen vardır ve Medine üzümü çok güzeldir. Meşhurdur. Şarapları vardı, bir de adamların kabadayılıkları vardı. İçki satıcıları seyyar satıcı tabi. Çadır kuruyor, küpleri getiriyor. Haa, şarapçı gelmiş içkici gelmiş diye herkes gidiyor içkiyi alıyor.

Böyle seyyar satıcılar vardı. Gidip bütün içkiyi alıp bitirtmek de o devirde kabadayılıktı. O zaman bayrak çekerdi içkici. Yani çadırın üstüne bayrak çekti mi uzaktan gören içki bitmiş artık, yok demek. Bayrak çektirmek de bir marifetmiş gibi kabadayılık mevzuuydu. “Ben içki satıcısının çadırının üstüne bayrak çektirdim. Ben ne efeyim anla. Ne haltlar karıştırdım.” diye böyle övünürlerdi eski devirde.

Yani içki yaygındı. İçki yaygınken Allahu Teâlâ hazretleri içkiyi yasakladı. Herkesin evlerinde küpler vardı, küpleri sokaklara döktü. Medine'nin sokaklarından yağmur yağmış gibi kenarlarından şaraplar aktı. İçme deyince Allah, içkiyi yasak edince bıraktılar.

“Sakın içki içme!” diyor. “Çünkü içki sahibini, sarhoşu Allah temize çıkarmaz” diye onu yasaklıyor.

Tabi bu içkiyi elhamdülillah biz içmedik de nasıl olduğunu bilmeyebiliriz. Ama öyle anlaşılıyor ki içeni alıştırıyor kendisine. İçen bir daha içmek istiyor, bir daha içmek istiyor bırakamıyor galiba. Afyon da öyle galiba, yani

bir alışan bırakamıyor, tiryaki oluyor anlaşılan.

O bakımdan en iyisi hiç alışmamak. Alıştıktan sonra içkiyi veya sigarayı veya uyuşturucuyu bırakmak çok zor olduğundan en iyisi hiç alışmamak. Ben duyduğuma göre zaten bu esrar satıcıları ilk önce okulların önünde bedava veriyorlarmış, “Al ya bir tadına bak.” filan diyorlarmış. Türkiye’de böyleymiş usulü. Çocuk da, “Dur bakayım nasıl bir şey?” filan diye böyle sırıtarak mırıtarak, “Çek bir nefes.” filan herhalde sigaraya mı koyuyorlar nasıl oluyor? Belki çeşitli kullanım şekilleri var. Öyle alışıyormuş. Ona alıştıktan sonra da artık anasını babasını kesiyor. Bileklerini kesip bilezikleri alıyor, yine içiyor.

Amerika’da biz alışveriş için cüzdanımızdan 10 dolar çıkarttık. 20, 50 dolar, 100 dolar çıkarttık bozduruyoruz. Böyle bakıyorlar bize. Kadının birisi bir arkadaşa:

“Beyefendi niye siz böyle paranızı gösteriyorsunuz?”

Cüzdanınızda para olduğunu niye gösteriyorsunuz?”

Burada para hiç taşınmaz. Herkes alışveriş kartı, kredi kartı kullanıyor yanında hiç para taşımıyor. Çünkü bir esrarkeş, bir uyuşturucu kullanıcısı sizde hazır parayı görünce 10 dolar için sizi öldürür. Sakın ha böyle bir daha bir şey yapmayın, sakın paranızı göstermeyin.” demiş.

Bir de para taşıma, kredi kartıyla iş yap filan demek istiyor. Adamlar hiç para taşımazlarmış yanlarında. Eski bir atasözü vardır, Arapça bilenler yazabilirler bunu. Bizim rahmetli bir doktor dostumuz vardı, o söylerdi.

Üstür zehebeke ve zehâbeke ve mezhebeke.

Üstür; setere yestürü üstür. “Sakla, setret.” Üstür zehebeke. “Altınını ört.”

Sakın altınını gösterme!

Bu adamın altını var.

Bak dün gazetelerde, televizyon haberlerinde vardı. Bursa’da adam o gün süpermarketini satmış. Gıda sarayı. Süpermarket demiyoruz biz. Gıda sarayı filan bir şey dememiz lazım. Yabancı kelime kullanmamak için uyduruyoruz bir şey onu söylüyoruz. Gıda

sarayını, Ticaret sarayını satmış. Gıda veya yiyecek giyecek filan da varsa belki gıdadan başka. Neyse. Ticarethanesini satmış ama büyük ticarethane. Kendisine ait ticaret sarayını satmış, o gün öldürmüşler, ölüsü evinin önünde bulunmuş.

Kızı fenalıklar geçiriyordu, torunu çığlık çığlığa ağlıyordu. Ellerini ayaklarını bağlamışlar, 21 yerinden bıçaklamışlar. Parası olduğunu bildiler mi insanı öldürürler. Herhalde o ticaret sarayından epeyce bir para aldı. Parayı aldı mı gidiyor.

Bizim bir arkadaş anlatıyor, müteahhit. Daireyi sattım parayı aldım diyor. Müteahhit yani inşaat yapmıştı, daireyi satmış parayı almış. Yolda durmuşlar, para çantası arabasının arkasında, hemen caddenin kenarındaki dükkana alışverişe girmişler çıkmışlar, arkada çanta yok. Dedim ki;

“O senin parayı aldığını gören birisi yakınında.”

“Evet, bende birilerinden şüpheleniyorum ama gitti para.” diyor.

Para insanın yanında oldu mu çok tehlikeli.

Onun için ne demişler?

Üstür zehebeke. “Altınını, paranı sakla.”

Üstür zehebeke, bir. İki;

Ve zehâbeke.

Zehâb ne demek?

Görüşü, kanaati.

Üstür zehebeke ve zehâbeke ve mezhebeke demişler.

“Bir de mezhebini sakla.”

Çünkü öteki mezhepten birisi olursa sana suikast eder filan diye.

Tabi eski adamların tecrübesi bunlar. Çıkıyor Horasan’dan buraya kadar geliyor. Kaç tane şehir görüyor, kaç tane handa kalıyor. Ağzı gevşek olursa, olur olmadık lafı söylerse, parası olduğunu anlarılarsa öldürürler. Başka mezhepten olduğunu anlarılarsa öldürürler. Fikrini, kanaatini açıkça söylerlerse zarar görür.

Zaten doğru söyleyeni dokuz köyden kovuyorlar.

Öyle değil mi?

Doğru söyleyeni dokuz köyden kovuyorlar.

Çare?

Çare, dokuz köyden kovulanların onuncu köyü kurması.

Çare ne?

Dokuz köyden kovulanlar onuncu köyü kurarlarsa onuncu köy iyi olur. Çare o. Başka çaresi yok.

Şimdi Türkiye’de bir sürü abuk sabuk işler oluyor. Herkes de;

“Eyvallah paşam. Haklısın efendim. Doğru efendim. Bilmem ne!” [diyor]

E yanlış!

Gün gibi aşikar yanlış olduğu, niye yağ çekiyorsun?

Hatta hocalardan yağ çekenler var.

Erzurumlu bir hoca vardı, Naim hoca.

“Askerin yaptığı isabetli.” [demiş.]

Hadi ordan ihtiyar bunak, sen de!

Öyle şey olur mu, doğruyu söylesene!

Asker yanlış söylüyorsa yanlış. Asker söyledi diye yanlış bir şey doğru olmaz ki! Demokrasiyi çiğniyor, insan haklarını çiğniyor.

Sen ona ne diye yağ çekiyorsun?

Ne diye yağ çekiyorsun söyle bakalım?

Öyle şey olur mu?

Doğruyu söyleyecek.

Neden?

Neden doğruyu söyleyecek?

Allahu Teâlâ hazretleri doğru söylemeyi emrediyor. Hatta en zalim sultanın huzurunda bile Hak sözü söylemek en büyük cihat oluyor. Zalim insanın karşısına çıkacak doğruyu söyleyecek.

Alimler doğruyu söylemezse insanlar doğruyu kimden öğrenir?

Öğrenemez.

Yağ çekiyorlar: Alimler yağ çekiyor, yazarlar yağ çekiyor, gazeteler yağ çekiyor, dalkavukluk yapıyor, yalan söylüyor. Yanlış. Anayasa çiğneniyor, Babayasa hançerleniyor. Haklar özgürlükler gidiyor elden.

Ne olur yani başına sarık sararsa insan?

Kıyamet mi kopar?

Kenarlıklı yağmurluklu şapka giyerse ne olur, kenarlık yerine sarık sararsa ne olur?

Ne farkı var?

Demirel'in giydiğiyle şu sarık arasında ne var yani?

Demirelinki günah, çünkü batıdan gelme. İslami yönden bu sevap, çünkü bununla namaz kıldın mı 70 kat sevabı var.

Niye o serbest oluyor da benim ülkemde benim sarığım yasak oluyor?

Kanun.

Böyle kanun olur mu?

Kanunun insan haklarına, özgürlüklerine sataşmaması lazım.

Bizim [fakültede] kütüphane müdürü vardı, sinirli bir adam. Bir de dekan vardı, felsefe profesörü. Dekan yani fakültenin başkanı. Dekan, profesör, hem de felsefe profesörü çok güzel konuşuyor hem de bir zamanlar Milli Eğitim Bakanlığı yapmış. Yani yüksek bir adam.

"Kanun var." dedi.

Kanun var, deyince bizim kütüphane müdürü dedi ki;

“Hoca hoca!”

Yani belki biraz tam doğru söyleyemiyorum ama ana fikir şu;

“Kanun olması hüner değil, Hakka uygun olması hüner.” dedi.

Yani kanun devleti.

E her devletin kanunu var: Çin’in de kanunu var, Rus’un da kanunu var, Hint’in de kanunu var, her yerin kanunu var. Kanuna uygun yapıyor.

Kanun devleti!

Elbet herkesin kanunu olacak. Kanun bir şey değil. Kanunun Hakka uygun olması önemli, Hukuk devleti önemli.” dedi ve kütüphane müdürü profesörü mahcup etti.

“Öyle kanun devleti olmak övünülecek bir şey değil ki, Hukuk devleti olmak önemli!” dedi. Yani hakları çiğnemiyorsa önemli.

Kanun varmış, sarık yasakmış!

Niye sarık yasak da şapka serbest?

Niye meyhaneler ruhsatlı açıkta Kur'an kursları ruhsatsız olduğu için devlet takip ediyor kapatıyor?

Refet sen anlıyor musun bu işi! Benim hiç kafama sığmıyor. Anlamak mümkün değil.

Böyle saçma şey mi olur yani?

Ruhsatlı diye meyhaneler, Bursa'nın bir Sosyal Meskenler Caddesinde, aşağı doğru uzun giden böyle meyilli bir cadde, 16-17 tane meyhane saydım. Bir cadde üzerinde, böyle kısa kısa mesafelerle onlar serbest çünkü ruhsatlı. Ama Kur'an kursları yasak. Böyle şey olmaz ki!

Ben dinimin icabı olarak Kur'ân-ı Kerîm'i, Allah'ın kelamını öğrenmek sevap diye Kur'ân-ı Kerîm'i öğreneceğim.

Bu yasak!

Birisi öğretecek yasak.

Devlet öğretir.

Devlet de ihtiyaç kadar Kur'an kursu açar.

Devlet benim dinime ne karışıyor?

Ya devlet bana yanlış öğretirse?

Ben kendim anamdan babamdan doğru-
sunu öğrenmek istiyorum. Sen beni çekersin
Kur'an kursuna, abuk sabuk şeyler öğretirsin.
Mektepte ne kadar abuk sabuk şeyler öğrettin
bana. Milli Eğitimin mekteplerinde ne kadar
abuk sabuk şeyler öğrettin bana! Az mı abuk
sabukluklar öğrendik de profesör olunca ak-
lımız başımıza geldi, yanlışlıkları o zaman
anladık.

Onun için Allahu Teâlâ hazretleri bize
Hakk'ı Hak olarak görüp ona uymayı nasip
etsin. Batılı batıl olarak görüp, anlayıp ondan
uzak durmayı nasip etsin.

Yani batılı desteklememek lazım, zalime
eyvallah çekmemek lazım.

Eğriye eğri doğruya doğru. Eğri otursa bi-
le doğru konuşmak lazım. İnsanın öyle adının
Naim hoca olması, bilmem ne hoca olması
yetmez. Hakkı söylemesi lazım. Orada bir
halkın galeyanını bastırdı, Naim hoca Naim
hoca filan diye şımarttılar adamı. Ondan son-
ra bu sefer;

“Efendim, ordunun bu dediği nasıldır?

İyidir hoştur.

Öyle şey olur mu?

O zaman ben de haksız bir şey yapayım bana da iyidir hoştur de bakayım. Ötekisine de.

Öyle şey mi olur?

Hakkı söyleyeceksin.

Sonra bir şey söylediğin zaman neye göre doğru, neye göre eğri?

Bak ben Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenmenin sevabını burada hadisle söylüyorum.

Sen de Kur'an kursunu kapatmasının sevabını söyle bakalım?

Varsa elinde bir delil göreyim bakayım, sen de onu göster?

Öyle mesnetsiz atıp tutmak olmaz ki!

Şimdi ne yapmak lazım?

Hepimizin evinde bir Kur'an kursu açmamız lazım. Hepimizin evinde inadına bir Kur'an kursu açmamız lazım. Hanımımıza, çoluğumuza çocuğumuza bir de üstelik etraf-taki komşuların çocuğuna Kur'an'ı öğretme-miz lazım.

Çarşafıma karışır, sakalıma karışır, sarı-
ğıma karışır, okuluma karışır, kursumu karı-
şır, camime karışır..!

Sen ne oluyorsun?

Sen başıma bela mısın benim, püsküllü
bela mısın?

Allah Allah! Benim dedem de böyleydi.
Fatih Sultan Mehmet Han da böyleydi Barba-
ros Hayrettin de böyleydi. Padişah da böyle-
di, Vezir de böyleydi. Sen sonradan zırt çıktın
ortaya. Zırt diye çıktın.

Şimdi ne oluyor?

Bu sefer sen kendini adam yerine koyu-
yorsun, “Ben doğrucuyum.” diyorsun bana baskı
yapıyorsun.

Benim ecdadım Şehzadebaşı Camii’ni
yapmış. Çok dikkatimi çekiyor. İstanbul’u
bilirseniz Şehzadebaşı’nın arka duvarına biti-
şik Burmalı Minare Camii vardır. Tam arka
duvarına bitişiktir.

Yahu şurası [Şehzadebaşı] camii!

Arka duvarına bitişik Burmalı Minare Ca-
mii vardır, sağ tarafında şimdi belediyenin
nikah dairesinin olduğu yerde adını bilmedi-

ğim bir mescit vardır, hemen bu tarafındaki kapısının yanında. Ön tarafında, caminin adasının önünde köşede sebil vardır, medrese vardır, İbrahimpasha Camii vardır. Ön tarafının bu yanında İstanbul'un en eski camilerinden Akarçeşme Camii vardır. Sol tarafında Vefa Bozacısı'nın yanında cami vardır. Her tarafında cami vardır.

Neden?

Yetmiyor. Herkes namaz kıldığı zaman bu camiler az geliyor, yetmiyor. Ama namazsız niyazsız oldu mu, 50 katlı apartman, bir tane namaz kılan adam yok. Sana göre lazım değil. Sen övünüyorsun, mabedsiz bir şehir yaptım diye övünüyorsun. Kafirliğinle ona övünüyorsun. Ama ben cami olmadığı zaman sokakta Cuma namazı kılmak zorunda kalıyorum, dizim romatizma oluyor. Öksürük oluyorum, hasta oluyorum. Benim normal kapalı bir mekanda namaz kılmam lazım, onu yapmam gerekiyor. Sen benim derdimden anlamıyorsun ki! Ben bunu İsveç'teki hükümete anlatırım, Almanyada'ki hükümete anlatırım bizim adamlar anlamaz. Biraz kalınca şeyleri. Kafalarının şeyleri kalınca anlaşılıyor.

Bir hadis daha okuyalım mı, vakit doldu mu, bantta yer kaldı mı?

58 dakika olmuş.

Üç tane oldu, bir tane daha okuyorum.

إِذَا حَكَمَ الْحَاكِمُ فَاجْتَهَدَ فَأَصَابَ فَلَهُ أَجْرَانِ، وَإِذَا
حَكَمَ فَاجْتَهَدَ فَأَخْطَأَ فَلَهُ أَجْرٌ وَاحِدٌ. حم خ م د ن هـ
ح ب ق ت ح س ن ع ن أ ب ي ه ر ي رة، وَالسِّتَّةُ عَنْ عَمْرِو.

İzâ hakeme'l-hâkimü fectehede fe-esâbe fe-lehû ecrâni ve izâ hakeme fectehede fe-ahtae fe-lehû ecrun vâhidün.

Bu da Ebu Hureyre *radıyallahu anh'*ten ve Amr *radıyallahu anh'*ten Tirmizi'de ve bir çok kaynaklarda, sağlam hadis kitaplarında yazılmış bir güzel kıymetli hadîs-i şerîf.

İzâ hakeme'l-hâkimü. "Hakimlik yapan bir insan bir şeyi karar verdi mi, hükmetti mi bir şeye."

Ama nasıl?

Fectehede. "Doğruyu bulmak için epeyce bir gayret sarf edip anlayıp dinleyip de hükmetti mi." *Fe-esâbe.* "Hükmü isabetli olursa."

Tamam haklıyı buldu, haklıyı mükafatlandırdı. Haksızı da anladı, haksızı cezalandırdı, isabetli karar. Kararı isabetliyse, hakkı bulmak için çalışmış uğraşmışsa, kararı isabetliyse iki misli sevap alır, iki misli ecir alır. Bunun karşıtı, hükmettiği zaman doğruyu bulmak için uğraştı uğraştı filan da bir karar verdi ama kararı hatalıymış. Ahirette belli olacak. Şimdi bilse düzeltir. Anlaşılmıyor da yani hatalı.

Ne olacak şimdi bu?

Fe-lehû ecrun vâhidün. “Yine bir misli ecir alır.”

Ama isabet ettiği zaman iki misli ecir alır, hatalı olsa bile Allah yine mükafat verir.

Bu mükafat neden alınıyor?

Çünkü doğruyu bulmaya var gücüyle çalıştı. Delilleri değerlendirdi. Sağı dinledi solu dinledi, doğruyu bulmak niyetiyle uğraştı didindi ama bir karar verdi ki, yanlış.

Demek ki usta hırsız ev sahibini bastırır-mış. Hırsız kendisini nasıl savunduysa suçsuzum diye kararı çıkarttı belki. Anlayamadı hakim, hata etti mesela. Eh, olsun. Doğruyu

bulmak için çalışırsa bir misli sevap alır, doğruyu bulursa iki misli sevap alır diye müjde var.

Burada ne var?

İnsan iyi niyetli oldu mu Allah mükafatlandırıyor.

Ama ne yapmak lazım?

İyi niyetini ortaya koymak lazım, gayret etmek lazım. İyi niyetiyle çalışmak lazım.

d. Ölünün ya da Hastanın Yanını Gidildiğinde Neden Hayır Söylemek Gerekir?

إِذَا حَضَرْتُمْ الْمَرِيضَ أَوِ الْمَيِّتَ فَقُولُوا خَيْرًا، فَإِنَّ
الْمَلَائِكَةَ يُؤْمِنُونَ عَلَى مَا تَقُولُونَ. حم م د ن هـ
ح ب ك ت ح س ن ص ح ي ح ع ن أ م س ل م ء .

İzâ hadartümü'l-marîda evi'l-meyyite fe-kûlû hayran fe-inne'l-melâikete yüeminûne alâ mâ tekûlûne.

Bu da yine sahih bir hadîs-i şerîf. Ümmü Seleme *radiyallahu anhâ*'dan kıymetli kaynaklar rivayet etmiş.

“Ölünün yanına veya hastanın yanına vardığınız zaman hayır söyleyiniz.”

Bu ne demek?

Bu adam iyi insandı, vesaire filan lehinde hayırlı, güzel şeyler söyleyiniz.

Neden?

Fe-inne'l-melâikete yüemminûne alâ mâ tekûlûne. “Çünkü melekler siz ne dersiniz ‘amin’ der.”

Hastanın yanına vardın mesela; “Yâ Rabbi sen buna şifa ver. İnşallah iyi olursun. İnşallah korkma. Allah şifa verir düzelirsin.” filan iyi şeyler söyle. Korkutucu veya kötümser şeyler söyleme. Çünkü melekler bu ziyaretçinin dediklerine ‘amin’ derler. Ziyaretçiyi severler, dediklerine amin derler.

Demek ki hayırlı şeyler söylemesi, hayra yorması, güzel düşünmesi, hüsn ü zanla yaklaşması, güzel şeyler söylemesi lazım.

Ölünün yanına girmişse; “Bu adam iyiydi hoştu, Allah mağfaret eder, affeder. Bir derece verir, cennete sokar inşaallah.” filan güzel şeyler söylemeli. Çünkü melekler ‘amin’ der-

ler. İnsanların şahitliği önemli. O bakımdan güzel şeyler yapmaya gayret etmeli.

Vakti doldurduk, Allah razı olsun.

Okuduklarımızı anlayıp, anladıklarımızı işleyip sevap kazanmak Allah nasip etsin. Haramlardan günahlardan korusun. Bizi Peygamber Efendimiz'in sevdiği ümmetler eylesin. Peygamber Efendimiz'in yolunca o nurlu yolda yürümeyi nasip eylesin. Ahirette de Peygamber Efendimiz'e komşu eylesin. Kur'ân-ı Kerîm'in şefaatine de erdirsin, Peygamber Efendimiz'in şefaatine de erdirsin. Kur'ân-ı Kerîm'in de şikayetinden, Resûlullah Efendimiz'in de kızmasından, rızasızlığından, o duruma düşmekten cümlemizi korusun. Ümmet-i Muhammed'e hayırlar ihsan eylesin. Ümmet-i Muhammed'i her türlü şerlerden tehlikelerden korusun. Bizi ümmet-i Muhammed'e faideli eylesin. Yolunda daim, zikrinde kaim eylesin.

İnşaallah yakın zamanda buralarda Kulu Camisi, Ömeranlı Camisi, Celep Camisi gibi camiler yapmayı nasip eylesin. Kur'an öğrenmeyi, öğretmeyi nasip eylesin. Kotku Köy Odası'nı kadınlı erkekli ve bu kalabalığın beş

on misli fazla kalabalık olacak şekilde genişletmeyi nasip eylesin.

Gönüllerimizin muradlarımızı ihsan eylesin. Korktuklarımızdan emin eylesin, umduklarımıza nail eylesin. Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin. Habîb-i Edîbine komşu eylesin. Rıdvân-ı ekberine nâil eylesin Nail Bey.

Bi-hürmet-i esrarı sureti'l-Fatiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

4 Muharrem 1418 / 11.05.1997

Stokholm/ İsveç

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

